

Tárgytematika / Course Description

Anatómia II.

ESNB_EGTM012

Tárgyfelelős neve /
Teacher's name: dr. Kőrösiné Szigethy Zsuzsa

Félév / Semester: 2018/19/1

Beszámolási forma /
Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /
Teaching hours(week): 2/2/0

Tárgy féléves óraszám /
Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy, a humán szervrendszerek morfológiáját funkcionális vonatkozásaikkal együtt tárgyalja, de prioritást kap az emberi test testtájékok szerinti komplex megismerése útján a képletek térbeli viszonyainak az elsajátítása is, megfelelő alapot adva a klinikum elsajátításához és a szakmai gyakorlatok anyagához.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. hét: Szabályozó rendszerek (endocrin rendszer, idegrendszer): Biológiai aktív anyagok: hormonok (endocrin, paracrin, autocrin hatás), neurotransmitterek (monoaminok, acetilcholin stb.). Idegszövet: idegsejt (neuron) morfológiája, klasszifikációja, gliasejtek formái és szerepük. Synapsis elemei és klasszifikációja, neurofiziológiai alapfogalmak: EPSP, IPSP, akcióspotenciál. Reflexív neuronális elemei (receptor, afferens szár - input, IR központok, efferens szár - output, effektor).

2. hét: Endocrin rendszer: Hypophysis (agyalapi mirigy) és perifériás endocrin szervek anatómiai helyzete, szervek morfológiája. Endocrinsecretio és neurosecretio fogalma - trop hormonok /nem trop hormonok, regulációs hormonok (RH, IH). Hypothalamo-hypophysealis szabályozó rendszer - neuronális és humoralis input/output, feedback mechanizmus. Endocrin szervek hypo-, normo-, hyperfunkciói.

3. hét: Dorsalis Cana testüreg: Vertebraalis (gereinccsatorna), cavum cranii (koponya ürege). *Columna vertebralis* (gerincoszlop): csigolyák és összeköttetések, gerinc szakaszai. *Cranium* (koponya): *cranium cerebrale* (agykoponya), *cranium viscerale* (arckoponya) csontjai. *Basis cranii externa*, *basis cranii interna*, agyidegek koponyai „kilépésének” a helyei. *Orbita* (szemüreg), *cavum nasi* (orrüreg), *cavum oris* (szájüreg) anatómiája.

4. hét: Idegrendszer morfológiai felosztása:

KIR: encephalon (agyvelő) makroszkópos anatómiája.

medulla spinalis (gerincvelő) morfológiája.

PIR: nn. craniales (agyidegek).

nn. spinales (gerincvelői idegek), gerincvelői fonatok.

ganglionok (érző ggl, vegetatív ggl).

Agyburkok (meninx), epi-, subduralis, subarachnoidalis terek, agykamrák, liquorkeringés, invazív beavatkozások.

5. hét: *Idegrendszer funkcionális felosztása (somaticus, vegetatív IR):* Somaticus idegrendszer központi és perifériás struktúrái: idegrendszer pályarendszerei (commissuralis-, asszociációs-, projekciós pályák), somaticus IR pályái (sensoros-, motoros pályák). Somatosensoros pályák (agytrónsi és gerincvelői eredetű epikritikus szenzibilitási-, protopathias információkat szállítók).

6. hét: *Somatomotoros pályák:* Pyramis pálya, extrapyramidalis pályarendszerek. Somatomotoros reflexek (proprioceptív-, nociceptív gerincvelői reflexek, masseter reflex).

7. hét: *Felső- és alsó végtag tájanatómiai- és funkcionális izomcsoportjai:* Izomcsoportok beidegzése, izombénulások. Rágóizmok, mimikai izmok, nyakizmok beidegzése, nyaki izomháromszögek és anatómiai képleteik.

8. hét: *Vegetatív (autonom) idegrendszer:* Sympathicus- és parasympathicus központok, perifériás struktúrák: viscerosensorium fogalma. A KIR vegetatív központjai (corticalis, subcorticalis közp: hypothalamus, thalamus, agytrónsi VM magok, FR). Sympathicus rész preggel és postggel neuronjai, effektorok (testfal, zsigerek). Parasympathicus rész preggel és postggel neuronjai, effektorok (zsigerék). Splanchnicus szervek (légzés, keringés stb.). Vegetatív szabályozása, agytrónsi-, és gerincvelői vegetatív reflexek.

9. hét: Monoaminerg rendszer: Dopaminerg, adrenerg, szerotoninerg pályák. Fájdalom neuroanatómiája. Összegzés: agyvelői és gerincvelői struktúrák szerepe a neuronális szabályozásban.

10. hét: *Érzékszervek: Látószerv* -bulbus oculi anatómiája, szem járulékos szervei (conjunctiva, palpebra, külső szemizmok, gl. lacrimalis). Látópálya (vizuális információ feldolgozása), látással kapcsolatos reflexek (VOR, OKR), akkomodációs triász.

11. hét: *Halló-, egyensúlyozó érzékszerv: Fül (auris)* anatómiája - cochlearis és vestibularis rendszer perifériás része (receptorok, bipolaris ggl.-ok). Hallópálya, vestibularis rendszer pályái.

12. hét: *Szaglás szerve: Orr (nagus)* - regio olfactoria, n. I. (nervus olfactorius), szaglópálya (limbikus kapcsolatok). *Ízérzés szerve: nyelv (lingua)* – gemmae gustatoriae, nyelv beidegzése (SS, SM, VS, VM), ízérzést szállító pályák, központok. *Bőr (cutis):* szerkezete (epidermis, dermis, hypodermis) és származékai, bőr, mint érzékszerv, és nyirokszerv (SALT).

13. hét: Ismétlés: tájanatómiai alapfogalmak, test tájanatómiai régióinak anatómiai struktúrái I.

14. hét: Ismétlés: tájanatómiai alapfogalmak, test tájanatómiai régióinak anatómiai struktúrái II.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Alírást megadásának feltétele: 3 évközi zh 30%-os teljesítése. A félév végén szóbeli vizsga: anatómiai CD-n anatómiai képletek felismerése és a kiadott tételsor alapján szóbeli vizsga.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom: Dr. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia, Medicina Könyvkiadó Bp. 1997.

Ajánlott irodalom: Kis Ferenc-Szenhágotai János: Az ember anatómiájának atlasza, Medicina Könyvkiadó, Bp. 2011.